

KIRJEITÄ

INWOOD, L. I. N. Y.

Tällä oli kaksi viikkoa kestäviä luennot Inwoodin ja Jamnean osastojen yhteiset. Niiden lopettajajuhlat olivat Jamnessa 25 päivänä marraskuuta.

Joulukuun 2 päivänä oli sitten mitä hauskimmat ohjelmaillat.

Enpä mitään ole tuppisuuna niistä ompeluseuran myyjäisistä, jotka ovat 16 päivänä joulukuuta. Ne muuttavat myyjäiset! Siellä on paljon voittoja ja arvokkaita pöytävoittoa on silloin kelpoista käsitellä ja paljon muita arvokkaita käänteitä. Ja kuka milläkin tiedää kuinka paljon muuta tavaraa siellä on, koska keräyslistojakin on vielä liikkeellä, niin se mahtaa olla tavaran roisketta, mitä niistä lähtee.

Sitten on illoja oikein vielä kerton, mitä tulee olemaan niissä keuhkoissa, mutta varma olen että illoja ja iltoina on jokaiselle tarpeeksi. Joka ikinen sielu, joka sinne tulee, ei vielä ole täysin tyydyttynyt tulevaan elämään eikä katumaan ensi-iltojaan siinä maissa. Vuotta suurempaan painatusta siellä ja vielä hyvä voitto kassassa. Ajatellaan, miten monipuolinen hyöty.

Hommassa siinä on oltu, nimittäin me naisetkin, kun olemme saaneet toimineen aikamoiset myyjäiset. Mutta jätessään olemme sittenkin. Meillä ei ole naisjaoston. Muistankin yksi kerta kokouksessa oli kysymys sen perustamisesta, mutta siihen se jäi kun jätkä. Herättäviä, vanhat ja nuoret, akat ja työt, sillä nyt on jo aika. Tietenkin on alku aina hankalaa mutta kyllä työ tekiänsä ohjaa, on vanha sana.

Sananen teille, jotka vielä pimeydessä vaellatte. Tulkkaa kokouksiin ja liitytkää joukkoon. Eikä ole liikaa vaikka vähän pukee kylkeen jäseniäkin, etteivät unohtaisi tulla kokouksiin. — Kirjeenvaihtaja.

NEW CASTLE, PA.

Monella paikkakunnalla toverit ehkä huntevat, että me New Castlen naiset olemme jo nukahtaneet ikänsä unehen, kun ei koskaan näy kirjoituksia Toverittaren palstoilla. Mutta aivan niin ei sentään ole käynyt. Olemme kylläkin pitäneet illoja pitkään kesälomien koska maa on jo valkeana lumesta. Marraskuun 29 päivänä oli meillä ompeluseuran kokous. Jossa taas päätimme ostaa käsityöaineita ja alkaa toimella valmistamaan käsitöitä myyjäisiä varten.

Samaassa tilaisuudessa perustettiin **naisjaosto**, johon tuli viisi henkinen komitea. Tämän komitean tehtävänä on toimia kiinteässä yhteydessä agitaatioseuran kanssa sekä myös kun kutsua kokouksia haallille osaston jäsenten ja ulkopuolisten kanssa sekä tehdä parhaansa vaikuttamalla sellaisiin henkilöihin, jotka eivät vielä kuulu järjestöselviin työväenliikkeen. Myöskin tuli päätökseksi, että valitaan joka kokouksessa henkilö, joka tulee kirjoittamaan kokouksen menosta Toverittareen. Täten saamme kaikki vuorotamme täyttämään velvollisuutensa ja samalla kertaa on tilaisuus kehittää itseään sanomalehtikirjeenvaihtajaksi.

Mitä tulee paikallisiin oloihin, on tämä New Castle yksi sellaisia paikkakunta, jossa on valkea vaikuttava agitaatio työllä niin kutsuttujen tupla- ja kolmen kerran viikossa. Kun heille menee puhumaan Kolmannen kansainvälisen periaatteista, saa vastineeksi mitä alvaimaan parjauksivan, he kun ovat saaneet pöyhänsä sen, että Venäjällä on porvarivalta. Lukemalla Industrialistia, New Yorkin uutisia, Raivaajaa y. m. työväenlehtiä parjauksia. Tuskinpa uskaltaa viikasta todellista inokkatiivisen työväen sanomalehtien, niin ei ole ensinkään ihmekeltäviä harhapelulla kulkeminen. Toivokaamme kuitenkin, että vielä kerran todellisen luokka-soldatilisuus

vallitsee täälläkin ja että heitetään pois persoonakohtaiset arvostelut sellä halveksimalla puolella ja toisella. Sen sijaan saavutetaan yhteisillä kokouksilla keskusteltavana päivän tärkeimmistä kysymyksistä, ja siitä miten voimme päästä yksimielisyyteen ja poistaa nykyisen turkinkurisuuden sekä harvoin vallan ja tilalle luoda uusi yhteiskunta, jossa kaikki olemme tasa-arvoisia veljiä ja sisaria. Ja jossa ei enää ole ristiä eikä ristitöitä. — E. Rouqvist.

WARREN, OHIO.

Kalle Tuominen puhui kahtena iltana täällä. Hän on minun mielestäni mukaisesti parhain puhuja mitä näillä alueilla on klerrellyt. Hän selvittelee mielestäni hyvin, että yksinkertaisempikin henkilö sen ymmärtää. Ei luostin ihaili luontaan, mutta siitä kokonain hallitsee kuulijakuntansa, sillä hänellä on asiaa puheensa alusta loppuun, ei käytä aikansa vastemmieleiseen solvaukseen toisin ajatteleviin työväenliikkeen vanhoja sovinnollista puhutapa selvittelemällä heidän virheitään. En sano etteikö lujuksia saisi paljastaa, jotka tietoishina menettelytavoista ohjauvat joukkoja harhaan, mutta juuri näissä joukoissa on paljon kunnon tovereita, jotka etteivät ajatuskannasta olisi suostava mukaan, mutta sitä ei tehdä parjauksen kautta, se vain syöttää vastemmieleisyyttä meidän puolelta kohtaan. Se tehdään järjellisen agitaatioseuran kautta. Sellaisella puhujalla on työväenlehtien asia sydämen asia. Kalle Tuominen kannattaa jokaisen menoa kuulemaan puheeseen katsomatta silloin kun hän puhuu paikkakunnallamme. Hänen puheensa ilmoittaa ja virkistää väsymättä mieltä, tuo uutta voimaa toimimaan sen asian hyväksi, jonka puolesta hän puhuu nimittäin: ristetyn luokan oikeuksien puolesta. — Aurora.

BERKELEY, CALIF.

Viimeksi kun lähestyin Toverittaren lukijoita, olin vielä siellä ruusumaidilla, mutta syksyn tullen täytyi minun, kuten monen muunkin, jättää kesälaitumet ja asettua sinne, missä on mahdollisuus taistella olemassa olensa puolesta. Olen kurkistellut jo pitemmän aikaa uutisia Toverittaresta tämän paikkakunnan naisten hommista, mutta mitään ei ole näkynyt. Ei ole illoin kuuluttakaan vaikkapa minä "uuden tulokkaan" tapaan korvat höröilleen joka tilaisuudessa koetan vainota jotakin sen suuntaista. Ehkä joku täällä oleson osaston naisista, joka tuntee olosuhteita tarkemmin kuin allekirjoittanut vastaisi kysymykseen: mitään rajoittunutta tällaisista naisten toiminta työväenliikkeen hyväksi? Tällä on osastossa iki pari sataa jäsentä ja näistä ainostaan yhdeksän eli kymmenen pitää tarpeellisuutta käydä lukurenkain kokouksissa. Ensi kerran kun menin sinne, kysyin itseltäni, missä ovat meidän suuremmassa huviolosuhteissa täyttävät haallit sellä myöten kahisten silmissä ja väkkyen helmässä? Kun menin osaston työkokoukseen, olivat kaikki viimeaikaiset virkaillat, entisiä paikoillaan. Sivostapain katsoen näyttää, että ainostaan muutamat henkilöt suorittavat kaiken sen työn mikä tämänkin osaston osaksi laukeaa.

Kaikki ne suomalaiset, jotka eivät olleet saapuvilla ohjelma-kokouksessa tänään kuu 3 p:nä, menettivät yhden parhaimpia tilaisuuksia. Etenkä keskusteluyksitys "Valotta vaikeko totta inokkatiivisessa", jonka alusti toveri Oksanen, muodostui väkkaaksi ja jännittäväksi. Inokkatiivisessä kuunnelivat melkein kielumapisteeseen. Niin sen pitääkin käydä, silloin ei jouda kukaan haukottelemaan. Ohjelmakokoukset ovat nyt muutetut torstai-illoiksi ja ensimmäisen pidetään tänään kuu 14 p:nä. Kehotan yleensä saapumaan runsain määrin. Muodostakaamme nä-

Lasten Joulun ensimmäinen painos loppunmyyty. Toinen painos on juuri valmistumassa. Kiruhtakaa tilaustenne kanssa, että ehditte vielä jouluksi saamaan lapsillenne luetavaksi. Tilataan osoitteella: Toveritar, Box 99, Astoria, Ore.

niä kokoukset oikein yhteisiksi perhejuhliksi. Siellä voimme itse esittää ohjelman suorittajien kukin vuorollaan. Mitä suurempi osanotto siitä monipuolisemmaksi ne muodostuvat.

Onko joulunummi ja joulukire teinimmit sinut lukijani mukaansa? Pysähdy hetkeksi ajattelemaan kuka todellisuudessa joulunummuista hyötyy, et sinunkaan sinä, eikä ne ystäväsi jolle lahjoja ostet, vaan siitä hyötyy meidän verivihollisemme ristiäjuokkaa. Jo viikkoja ennen tästä merkkipäivää lehditvät he näyteakunansa niin pirullisen taidokkaasti, että ohikulkija melkein tahtomattaan laumoutuu niitä katsolessa. Menet sisälle, ostat tuon tai tuon lahjan silloin tai tuolloin ystäväsi, maksat kauppialle elämäni laskussa kymmenen prosenttia enempi kuin tavallisesti ja useammassa tapauksessa on lahja tarpeeton. Vanhaan tapaan seurataan vain entisiä jättä, ehkä laistetaan vielä kussakin kynttilöineen ja sitten istutetaan lapsiinkin sitä vanhaa taikaa, josta meidän valmisteluun ihmisinä olisi pyrittävä pois nauttia, jotka paremmin vastaisivat henkistä kaipautamme. Tekisi mielen tässä yhteydessä kajoa puolellehienne joulutervehdyksiin. Tietenkin sinä on rahakysymys tekijänä. Siitä huolimatta se olisi minusta hyljättävä tapa ja tilalle keksittävä uutta. Haluaisin sanoa tästä enempi mutta teen sen toiste.

"Sanansaattaja."

SVENSEN, ORE.

Akolla oli ilmat täällä t. k. 2 päivänä iltona ja tohuha kai sinä oli niskan asti koska eivät kerineet Toverittaren mitään "skriivaamaan." Ja siitä se ohjelma kyllä näytti. Siellä oli lauluja, runoja, kuvaelmia ja myös näytöskappale ja se sujui hyvin. Oisi vaan hyvä, että tällaisia iltoja hommattaisiin useammoin, sillä kipinästä tuli syttyä.

Neulomaseura päätti pitää pienen joulunummi, joten ensimmäinen kokous on vasta tulevan tammikuun 3 torstaina eli 18 päivänä toveri E. Aarnion asunnolla. Pitäkää tämä emiäntäväki nuoleksimme, sillä taas alkaa uusi vuosi ja sen mukana uudet yritykset. Kun "toljakkeet" jotain kuuluvat, niin ne eivät kyllä ymmärrä pitää mitään salissa. Taas ne pääsivät varkaan kuulemaan huviolosuhteitaisten tohusta. Ne kuulema hommanvat pussi-ilmat tänään kuu 16 päivänä iltona S. S. osaston haallille. Sinne kuulema ei kukaan mies saa mennä ilman pussia, pitää olla mukassa vaikkapa sitte vain mukaispussi, muuten verotetaan pussitonta 50 sentillä ovelta. Kyllä akat ja työt sitte pussit kilvan huntevat, sitä ei tarvitse kenenkään pelätä, että eivät parvit kaupaksi menisi. Tästä iltoimasta kertyneet varat käytetään joulunummi varten, joka pidetään tavallaan osaston haallilla joulupäivänä. Muuta joulukeräystä ei ole. Jos emiäntäväki ottaisi tämän huomioon ja toisi kahveilevat pussi-ilmaan, niin siten säästyttyisiin laskujen maksamisesta ja voitaisiin remonoin juhla.

Elias Mäen perheeseen on hiljan saapunut eräs neiti "Saksasta." Hän on kuulema unhottanut hampaansa matkallaan ja niin ollen ei pulu kenellekään vaan nykytellee, päättään vanhaksi maaksi. Luotea hän voi hyvin ja äiti myös, joten tervetuloa! **Ilmat** alkavat olla jo kylmäolaisia, koska meidän jättäimkin jo esiin- tyy valkoinen lakki päässään tämän kuu talussa. — "Toljake."

HIBBING, MINN.

Olen monta kertaa etsinyt Toverittaren palstoilta täällä kirjoitusta mutta turhaan. Kyllä tällä toiminta on todellakin heikkoa mutta ikä-

vi on sanoa, että kun meillä ei ole omaa talon. Sellaan se on valkeata, kun saamme vuokrata aina huoneen silloin kun pidämme jotain iltoja.

Ompeluseuran kokouksia olemme naiset koettaneet pitää joka kahden viikon perästä, ja onkin ollut koko paljon osanottajia vaikka kyllä enempi saisi tulla.

Talvi se tekee tuloaan täälläkin. Tuuli se viekin norkissa sitä ahnasta viiristä, joka ei ole kovin hauskaa kuulla.

Toivomme täällä eivät ole mitään keuhkua. Vasta näin iltolehdessä, että se iso Oliver kalvosyhtö on vähentänyt pari sataa miestä työstä.

Toivoin, että kaikki naiset kirjoittaisivat omaan lehteensä. Ollisihan se niin hauska lukea.

Yksi joukosta.

NOLAN, P. A. D. ONT.

Tervehdys täältä raatajaiskoolle ja työvästovereille kaikkialla. Elellään sitä täälläkin meidän farajkyllissä ja seurataan alkuaan poliittisissa taistelmissakin vaikka meidän eikä hoidisi nukkuvan kun ei täällä oly kirjoituksia Toverittaren palstoilla.

Meillä on Workers Partyn osasto ja toiminta ollut vilkasta, niin vilkasta kuin näin maaseudulla voi olla, sillä täällä on valkeuksia. Näytelmäseura esittää kappaleita melkein joka kahden viikon päästä koko kesän ajan, mutta nyt syksyllä ja talven aikana ei voi esittää kappaleita niin usein, kun on pitkä matka haallille joka puolelta.

Täällä kävi puhujakin, toveri Alfred Hautamäki. Hän puhui haallillemme kahtena iltana. En lähde tässä lähemmin puhetta selostamaan vaan jokainen, joka oli kuulemassa toveri Hautamäen puhetta tietää, että hän on yksi parhaimpia puhujia. Etupäässä kohdisti hän puheensa vallankumoukseen. Oisi ollut toivottavaa, että enempi olisi ollut kuulijoita.

Tämän paikkakunnan naisille pitää ottaa huomioon maamme yhteisliikemisen tarpeellisuudesta. Vai onko meillä naiset, niin paratiisilliset olot, että ei niissä olisi tehtävää parannuksia? Oisi alka meidän naistenkin ja heittä pois veljous ja toistarmolla ryhtyä taisteluun. Meidän tulisi näyttää, että me naisetkin olemme ihmisiä emmekä mitään pikkusieluisia oljoita, jotka aina olemme tottuneet elämään miehen armoitusta ja heidän ansioista saamaan kaikki parannukset. Heittäkäämme liitteen sellainen armolla olo ja ruvetkaamme huolla nurmamaan kahleittamme. Me saamme paljon aikaa kun vaan tahdomme ja alamme uskoa, että se kuuluu meidän velvollisuuteemme. Alkakaamme miesten toveriemme rinnalla ydenarvoisina vaatimaan oikeuksiamme ja raivaamaan tietä valoisampaa tulevaisuutta kohti. Heittäkäämme pois kaikki turhamaiset toistemme parjaukset ja pikkukiusat. Liitytkäämme joukolla yksimielisesti taistelurintamaan, niin se kasvattaa meissä luokkahenkeä toisiamme kohtaan.

O. A.—nen.

JOS OLETTE KIPEÄ

Pyytäkää VAPAA LAAKEKIRJA — No. 5

Sillä on yli 25 vuotta ja näiden tuntu sell. tervillä. Kuka myöskin täydellisen luotelo suomalaisista kotimaisista. Missä jokainen voi tse valita sopivan lääkkeen taudilleen samaten apukin lääkettäkin kunnat y. m. Lääkkeet eivät ole patenttihakkeita, vaan suomalaisia valmistettuja. Jotta Suomessa on jo käytetty monia kymmeniä vuosia. Tämän kirjan saate vapautti ja pitää sen olla jokaisessa suomalaisessa kodissa, sillä ette tulla loussa sitä tarvittaessa, voinhan hankkia lääkkeitä ja hankkii lääkkeitä. —Linnholm Aptekki on suuriin— —Suomi, Aptekkilille Yhtäysohjeeseen— P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis